

ඉන්දියාවේ සහ නේපාලයේ දශලක්ෂ ගනනකට ගංවතුරෙන් හානි

Millions affected by flooding in India and Nepal

ඩබ්ලිව්. ඒ. සුනිල් විසිති
2008 සැප්තැම්බර් 04

ඉන්දියාවේ සහ නේපාලයේ ඇතිවූ දැඩි ගංවතුරෙන් පසු ගිය දෙසතිය තුළ දශලක්ෂ ගනනකට හානි සිදු වී ඇති අතර ලක්ෂ ගනනකට නිවාස අහිමි ව ඇත. විපතට පත්වූවන්ට ආන්ඩුවේ බලධාරීන්ගෙන් ලැබෙන සහයෝගය අල්ප ය.

ගංවතුරෙන් තදබල ලෙස හානි සිදුව ඇත්තේ නැගෙනහිර ඉන්දියාවේ බිහාර් ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයට ය. නේපාල සහ ඉන්දිය දේශ සීමාවෙහි පිහිටි කොසි ගංගාවේ නිසි ලෙස නඩත්තු නොකළ ඉවුරු කිලෝමීටර් දෙකක් පමණ පලලට බිදීයාම මගින් බිහාර් රාජ්‍යයේ සිය ගනනක් ගම්මාන ජලයෙන් යට විය. ගංගේස් ගංගාවේ ප්‍රධාන අතු ගංගාවක් වන කොසි ගංගාව ඉවුරු බිදී යාමෙන් පසු තව මාර්ගයක ගලා යමින් විශාල භූමි ප්‍රදේශයක් ජල ප්‍රවාහයට යට කර ගත්තේ ය.

යුනිසෙෆ්හි හදිසි අවස්ථා විශේෂඥයෙකු වූ මහේශ් පූරි වොෂින්ටන් පෝස්ට් පත්‍රයට මෙසේ පැවසුවේ ය. "ගංගාව ගමන් මාර්ගය වෙනස් කරමින් පනස් වසරකින් මෙපිට ජනයා අත් නුදුටු පරිමානයේ ජල ගැල්මකින් ප්‍රදේශය යටවිය. ඔවුහු මුලමනින්ම නුසුදානම්ව සිටියහ. වඩාත් නරක තත්වය නම් ගංගාවේ ගමන් මාර්ගය වෙනස් වී ඇති නිසා මෙම ජනයාට නැවත ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට යාමට නොහැකි වීම ය. කලින් නොතිබුණු දිය පහරවල් දැන් එම ප්‍රදේශයේ තිබේ."

වේල්ල ප්‍රතිසංස්කරනය කිරීම සහ ගංගාව යලි එහි සාමාන්‍ය ගමන් මාර්ගයට හැරවීම වර්ෂා කාලය ඔක්තෝබර් මාසයෙන් අවසන් වන තුරු නොකළ හැකි බවත් ප්‍රතිසංස්කරන කටයුතු ඊලඟ වසර දක්වා කල් ගතවිය හැකි බවත් ඉන්දියන් බලධාරීහු ජනමාධ්‍යවලට ප්‍රකාශ කළහ.

ගංවතුර ආපදාවෙන් මිලියන තුනක් පමණ ජනයා විපතට පත් වී ඇති බව එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජිත ආයතන විසින් තක්සේරු කර ඇත. මිලියන භාගයක් පමණ ජනයා විසලි බිම්වලට පලාගොස් ඇති අතර දසදහස් ගනනක් ජනතාව ඔවුන්ව මුදාගන්නා

තුරු බලා සිටිති. අසල්වැසි නේපාලයේ අවම වසයෙන් නිවාස දහසක් විනාශ වී 60,000 පමණ ජනයා අවතැන්ව සිටිති.

ඉන්දියාවේ දුප්පත්ම ප්‍රාන්ත රාජ්‍යවලින් එකක් වන බිහාරය වඩාත් ම ජනාකීර්ණ රාජ්‍යයයි. මිලියන 90ක් වන එහි ජනගහනයෙන් සියයට 37ක් දරිද්‍රතා රේඛාවෙන් පහල ජීවත් වෙති. වාර්ෂික ඒක පුද්ගල ආදායම යාන්තම ඩොලර් 160කි. බිහාර දිස්ත්‍රික්ක 16 ක ගම්මාන 1000ක් පමණ ජල ගැලීමෙන් යටවී ඇති බව තක්සේරු කර තිබේ. නැගෙනහිර නේපාල දේශ සීමාවෙහි පිහිටි මධෙපුර, සර්සා, සුපාචුල්, අරාර්ඊයා, සහ කදිහාර් වඩාත්ම තද බල විනාශයට ගොදුරු වූ දිස්ත්‍රික්කයෝ ය.

මරන සංඛ්‍යාව 117ක් බව වොෂින්ටන් පෝස්ට් පත්‍රය බදාදා වාර්තා කළේ ය. එහෙත් ගංවතුර මට්ටම අඩුවෙන අවස්ථාව වන විට මරන සංඛ්‍යාව තියුණු ලෙස ඉහල නැග තිබිය හැකි යයි නිලධාරීහු බිය පල කරති. විපතට ගොදුරු වූවන් මුදාගැනීමේ මෙහෙයුමේ නිරත වූ බෝට්ටුවක් පෙරලීමෙන් පසුගිය සිකුරාදා 20 දෙනෙකු මරනයට පත් වූහ... ඒහා සමාන සිද්ධියකින් තවත් 15 දෙනෙකු අගහරුවාදා ජීවිතක්ෂයට පත්වූහ.

මරන සංඛ්‍යාව අවතක්සේරු කිරීම ගැන ආධාර සංවිධාන ආන්ඩුවට චෝදනා කළහ. "නිසි තොරතුරක් දැන ගැනීමට නැති පුද්ගලයන් ගනන් නොගැනීම මගින් වන්දි ගෙවීම සහ පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා අදාල ආන්ඩුවේ තක්සේරු කිරීම ප්‍රමාදවත් නොවනවා පමණක් නොව, විපතට පත්වූවන් ඉන් මුදා ගැනීමේ සහ සහන සැපයීමේ කටයුතු ද කප්පාදු කරනු ලබන" බව ඇක්ෂන් ඒඩ් උපදේශක ආචාර්ය පී.වී. උනික්‍රිෂ්නන් ප්‍රකාශ කළේ ය.

බොහෝ සරනගතයෝ ඇදි වන පමණක් ඇතිව විපතීන් බේරීමට පලා ගියහ. ජලගැලීම් පටන් ගෙන සති දෙකකට පසුවත් අවම වශයෙන් මිලියන භාගයක් පමණ තවමත් ගං වතුරට කොටු වී සිටිති. මිනිස්සු වහල මත, ගස් උඩ හෝ ජලයෙන් යට නොවූ කුඩා බිම්තීරුවල පොදි ගැසී සිටිති. දිවි ගලවා ගැනීමට

සමත්වුවෝ ආධාර ඉල්ලා ජනයාගෙන් පිරුණු මිලිටරි බෝට්ටුවලට සහ හෙලිකොප්ටර්වලට මංමුලා සහගතව ආයාචනය කරමින් සිටින බව ජනමාධ්‍ය වාර්තා කළේ ය. දිවි ගලවා ගත්තුවන්ගෙන් බොහෝ දෙනා ආන්ඩුව සහ ආධාර ආයතන විසින් ඉදි කල තාවකාලික කඳවුරුවල හෝ පන්සල්වල රැඳී සිටිති. ඔවුන්ට ප්‍රමානවත් ආහාර, පානීය ජලය මෙන්ම වැසිකිලි සහ සෞඛ්‍ය පහසුකම් ද නැත. ජලාශ්‍රිත රෝග බෝවීම පිලිබඳව ආධාර ආයතන අනතුරු අඟවා තිබේ.

“සීමාසහිත ආරක්ෂිත පානීය ජල සැපයුම සහ අප්‍රමානවත් සෞඛ්‍ය කොන්දේසි සමග බද්ධ වූ උෂ්ණත්වය ජලය සහ පරපෝෂිතයන් ආශ්‍රිත රෝග බෝවීමේ බරපතල අන්තරායක් මතු කරන” බවට එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය අනතුරු අඟවා ඇත. “කඳවුරේ සිටින 800න් 35 ට පාචනය සහ උන වැලඳී ඇති බව” සහර්සා දිස්ත්‍රික්කයේ එක් කඳවුරක හෙද නිලධාරියෙක් වාර්තා කළේ ය.

ගංවතුරෙන් යටවූ ප්‍රදේශ ගුවනින් ගොස් නැරඹීමෙන් පසුව අගමැති මන්මෝහන් සිං ඇතිවූ විනාශය “ජාතික ආපදාවක්” ලෙස ප්‍රකාශ කළේ ය. එහෙත් ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 230 සීමිත සහන පැකේජයක් නිවේදනය කල ආන්ඩුව ධාන්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 125,000ක් පමණක් මුදාහැරියේ ය. මෙතෙක් සහන ආහාර ද්‍රව්‍ය ලැබී ඇත්තේ විපතට පත් ප්‍රදේශවලින් ස්වල්පයකට පමණි.

මුදාගැනීමේ මෙහෙයුම්වල සීමාසහිතකම ගැන කෙරෙන විවේචනවලට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් ආන්ඩුව මෙහෙයුම්වල යෙදී සිටින හමුදා හට සංඛ්‍යාව 3000 දක්වා වැඩි කල අතර ගුවන් සහ නාවික හට කන්ඩායම් කිහිපයක් ගංවතුරින් යටවී ඇති ප්‍රදේශවලට යැවී ය.

පිටිසර ගම්මාන තුල විපතට පත් වූවන් කොටු වී සිටීමට ඉඩ හැර තිබීම ගැන දිවි ගලවා ගන්නවුන් ආන්ඩුවට චෝදනා කළේ ය. විපතීන් දිවි ගලවාගත් අයෙකු වූ භූෂන් ඉන්ඩිපෙන්ඩන්ට් ප්‍රවෘත්ති සේවයට මෙසේ පැවසුවේ ය: “ඔවුන් වැඩිපුර බෝට්ටු යැවිය යුතුයි. ආහාර සහ ජලය නැතිව අප තව කොපමණ කලක් ජීවත් වෙන්න ද? අප අපේ දරුවන් සහ කාන්තාවන් ගැන කනස්සල්ලෙන් ඉන්නේ. ඔවුන් (ආන්ඩුව) අප ගැන සිතිය යුතුයි.”

ගැමියෙකු වූ බීජේන්ද්‍ර වාර්තාකරුවන්ට පැවසුවේ “අපට අපේ නිවාස අහිමි වුනා. අපට අපේ ඇඳිවක අහිමිවුනා. අපට අපේ හැම දෙයක්ම අහිමි වුනා.” තවත් අයෙකු පැවසුවේ “අප අපේ දරුවන් ගැන සිතමින් පන බේරාගැනීම සඳහා පලාත අතහැර යනවා. කොහෙද යන්නේ කියලා අප දන්නේ නැහැ.” කෝපයට පත් ගම්මුන් මුදාගැනීමේ මෙහෙයුම්වල යෙදී සිටින බෝට්ටු, ආහාර, පානීය ජලය සහ සෙසු අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය කොල්ලකෑහ.

නිල නොතැකීම

නේපාලය සහ ඉන්දියාව 1954 ජලගැලීමෙන් පසුව කොසී ගංගාව හරහා වේල්ලක් බැඳීමට සැලසුම් කලහ. එය නිමවුනේ 1959 දී ය. නිරන්තරව එක් රැස්වන රොන්මඩ ඉවත් කිරීමට රටවල් දෙකම එකඟ වූ අතර වේලි සහ ඉවුරු නඩත්තු කිරීම ඉන්දියාව බාර ගත්තේ ය.

පසුගිය වසර 25 පුරා ම තාවකාලික වේලි දුර්වලව පැවති බව ටයිම්ස් ඔෆ් ඉන්ඩියා පත්‍රයේ සැප්තැම්බර් 1 පල වූ ලිපියක දී බිහාර් සැලසුම් කොමිෂමේ සභාපති එන්. කේ. සිං පිලිගත්තේ ය. බලයට පත් එකම ආන්ඩුවක් වත් පසුගිය වසර 50 පමණ කාලය පුරා ස්ථිර වේලි ඉදි කිරීම හෝ ජල ගැලීම් වැලැක්වීමේ කිසිදු පියවරක් ගෙන නැත.

“වේලි නඩත්තු කිරීමේ දී සමහර අඩුපාඩු පැවති බව” ප්‍රකාශ කරමින් නේපාල විදේශ ඇමති උපේන්ද්‍ර යදේව් ඉන්දියාවට ක්ෂනිකව ම ඇඟිල්ල දිගු කළේ ය. විපතට පත් නේපාල වැසියන් සඳහා වන්දි ගෙවීම, මුදාගැනීමේ උපකාර සහ පුනරුත්ථාපන සේවාවන් සැපයීමට ඉන්දියාව බැඳී ඇතැයි ඔහු පැවසුවේ ය.

ජල ගැල්ම පෙර නුවූ විරූ එකක් බව ප්‍රකාශ කරමින් කිසිදු වගකීමකින් මගහැරීමට ඉන්දියානු නිලධාරීහු උත්සාහ කලහ. “මෙවැන්නක් මෙයට පෙර සිදු වී නැත. මේ සඳහා අප සැලසුම් කල යුතුව තිබුණායයි ඔබ කියන්නේ කෙසේ ද? සිය දහස් ගනන් මිනිසුන්ගේ සියලු දේම අහිමි වන විට කොයි ආන්ඩුවට ද ඒකට සාර්ථකව මුහුණ දෙන්න පුලුවන් කියලා මට කියන්න.” බිහාරයේ ආපදා කලමනාකරන නිලධාරී ප්‍රනායා අම්රිත් වාර්තාකරුවන්ට පැවසුවේ ය.

වේලි, ගංගා, සහ මහජනතාව සම්බන්ධ දකුණු ආසියානු ජාලයේ සම්බන්ධීකාරක හිමන්සු තකුර් රේඛියෝ කොමි ටේබ් අඩවියට ලියමින් අනතුරු ඇඟවීමේ සලකුණු නොතකා හැරීම ගැන ආන්ඩුවට චෝදනා කළේ ය. “බිඳී ගිය වේලි බැමි මත බලපෑ ජීවිතය අගෝස්තු 5 සිට ම දක්නට ලැබුණි. මෙම අදියරයන් හි දී පවා ඉන්දියානු ආන්ඩුව නිසි නඩත්තුව සඳහා එහි සියලු ශක්තිය යොදා තිබුණා නම් විනාශය වලක්වා ගත හැකිව තිබුණි.”

ඊටත් කලින් අනතුරු සංඥා දකින්න තිබුණු බවක් පෙනෙන්නට තිබේ: එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මගින් අරමුදල් සපයන රෙලිෆ් ටේබ් අඩවියට අනුව මැයි මාසයේ දී මුල් වැසි ඇතිවූ ගංගේෂ් ගංගාශ්‍රිත ප්‍රදේශය කෙරෙහි ආධාර සපයන සංවිධානවල අවධානය යොමු වී පැවතියේ ය.

පසුගිය අඩසියවස තුල බිහාරයේ ජල ගැලීමට ගොදුරුවන ප්‍රදේශවල ජනගහනය විශාල වශයෙන් ඉහල ගොස් තිබීම විනාශයේ පරිමාව පුලුල් වීමට

බලපෑ තවත් හේතුවකි. බිහාරය තුළ ජලගැලීම්වලට ගොදුරුවන භූමි ප්‍රදේශය 1952 දී හෙක්ටයාර් මිලියන 2.5 සිට හෙක්ටයාර් මිලියන 6.9 දක්වා 2002 වන විට පුළුල් වී අතර 1952 දී කිලෝ මීටර් 160ක් වූ වේලි ප්‍රමාණය 2002 වන විට කිලෝ මීටර් 33,430 දක්වා වැඩි වූ බව එක්ලාවියා ප්‍රසාද් ඔහුගේ ඝසඩසක්ද්පසැඵහ (සිවිල් සමාජය) නමැති පොතේ පෙන්නුම් කර තිබේ. උතුරු බිහාරයේ ජනගහනයෙන් තුනෙන් එකක් මෝසම් වැසි කාලයේ දී සෑම වසරක ම ගංවතුර තර්ජනයට මුහුණ දෙයි.

ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයේ සෙසු ප්‍රදේශ ද ජල ගැලීම් මගින් විපතට පත්ව තිබේ. උතුරු ඉන්දියානු ඇසෑම් රාජ්‍යයේ මිලියනයක් ජනයා ජල ගැලීම් මගින් අවතැන්වී ඇති බව අගහරුවාදා වාර්තා විය. එහි දිස්ත්‍රික්ක 27න් 16 ජල ගැලීම්වලට ගොදුරු විය. අගහරුවාදා මරන සංඛ්‍යාව 15කි. බ්‍රහ්මපුත්‍ර ගංගාවේ ඉවුරු ස්ථාන 20ක දී බිඳී යාම නිසා ගම්මාන 1346 ජලයෙන් යට වූ බව නිලවශයෙන් තක්සේරු කර ඇත.

අසල්වැසි බංග්ලාදේශයේ උතුරු සහ මධ්‍යම දිස්ත්‍රික්කවලින් 20 ජලයෙන් යටවීම නිසා 125,000 ජනයා ආපදාවට පත්ව සිටිති. පසුගිය වසරේ මෙම ප්‍රදේශවල 1000 ජලගැලීම්වලින් මරනයට පත්වූහ.

සෑම වසරක ම දකුණු ආසියාවේ දශ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ජනයා ජල ගැලීම්වලට ගොදුරු වෙති.

බිහාරයේ ජල ගැලීම්වලට පෙර පවා ඉන්දියාවේ 1600 ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මරනයට පත් වී තිබුණි. පසුගිය වසරේ ජල ගැලීම්වලින් ඉන්දියාවේ මරනයට පත් සංඛ්‍යාව 800කි.

එවන් විනාශයකින් මග නොහැරිය හැකි ස්වාභාවික බාධා ලෙස පෙන්නුම් කිරීමට දේශපාලනඥයෝ සහ ධනපති ජනමාධ්‍ය නිරන්තරව උත්සාහ කරති. ස්වාභාවික බලවේග මැදිහත් වන නමුත් ඒවා වැලැක්වීමේ මූලික පියවර ගැනීම සහ විපතට පත්වන්නන්ට අවශ්‍ය සහන සැලසීමට අසමත් වීම සම්බන්ධයෙන් ආන්ඩු සහ ලාබ පද්ධතිය මත වගකීම පැවරෙයි.

වාර්ෂික ජලගැලීම් ඉහල යාම දකුණු ආසියාවේ ආන්ඩු කෙරෙහි පමනක් නොව ප්‍රධාන බලයන් කෙරෙහි ද එල්ල කෙරෙන දෝෂාභියෝගයකි. බිහාරයේ සිදු වූ මෑතම විනාශයට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් එක්සත් ජනපදය සහ යුරෝපා සංගමය පිලිවෙලින් ඩොලර් 100,000 සහ මිලියන තුනක සොච්චම් ගනනක් ආධාර වශයෙන් ඉන්දියාවට දී තිබේ. සමාජ උවමනාවන්ට වඩා ලාබය ඉදිරියෙන් තබන සමාජ පර්යායක් තුළ මෙම කවර හෝ ආන්ඩුවක් ගංවතුර සහ සෙසු විනාශයන්ගෙන් සිදුවන ජීවිත හානිය සහ දුක්ඛිත භාවය අවසන් කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක සැලැස්මක් ගැන අවධානය යොමු කිරීම කෙරෙහි සැලකිලිමත් වන්නේ අන් සියල්ලට ම පසුව ය.